

Moje pravo na čistiji vazduh!

Odnose među akterima planiranja i sprovodenja javnih politika u oblasti zaštite životne sredine (lokalna samouprava, privreda, civilni sektor, mediji i građani) u Kraljevu, karakteriše neadekvatna komunikacija što za posledicu ima neefikasno korišćenje ionako skromnih kadrovskih, organizacionih i materijalnih resursa grada, a kao jedan od primera naveden je i podatak da se na raspisani Konkurs grada za zamenu ložišta, u ovoj godini, prijavio se mali broj zainteresovanih domaćinstava.

Ovo je samo jedan od zaključaka sa juče održanog Uvodnog sastanka na kome su, predstavnicima javnog, privrednog, zdravstvenog, civilnog i medijskog sektora grada Kraljeva, predstavljeni ciljevi i aktivnosti projekta „Moje pravo na čistiji vazduh“.

Ovaj projekat koji, kao jedan od ciljeva ima i doprinos unapređenju javnih politika grada Kraljeva u oblasti zaštite životne sredine u sektoru kvaliteta vazduha, sprovodi udruženje građana „Kraljevački razvojni centar“ u saradnji sa „Beogradskom otvorenom školom“ uz finansijsku podršku Evropske unije.

Ovo je, inače, druga godina za redom, da ovo udruženje, u veoma oštroj konkurenciji organizacija civilnog društva na nacionalnom nivou, dobija podršku

za svoje projekte usmerene ka doprinosu unapređenju kvaliteta vazduha u Kraljevu tokom grejne sezone.

Projekat „Moje pravo na čistiji vazduh“ se realizuje na teritoriji grada Kraljeva, do januara 2022 godine, i tokom njegovog sprovodenja biće sačinjena Analiza dokumenta Plan kvaliteta vazduha grada Kraljeva.

Zaključno sa današnjim danom sprovedena je Anketa o stavovima građana Kraljeva o problemu kvaliteta vazduha tokom grejne seozone. Godinama unazad, u pojedinim delovima grada, mere se čak i do sedam puta veće koncentracije suspendovanih PM10 i PM2.5 čestica od dozvoljenih. Ove čestice nastaju sagorevanjem fosilnih goriva u oblasti energetike, saobraćaja i industrije.

Prema nekim podacima vezanim za nastanak PM10 čestica, individualna ložišta učestvuju sa 57% ovog zagađenja, a kada su u pitanju PM2.5 čestice njihov doprinos zagađenju je, čak, 75 %.

Zajedničko i jednim i drugim česticam je, krajnje negativni, uticaj na zdravlje ljudi.

Zbog male veličine PM čestice se ponašaju kao gas. Prodiru kroz disajni sistem u alveole čak i do krvotoka. U slučaju udisanja PM čestice skraćuju dah, srce se napreže da bi kompezovalo smanjeni unos kiseonika i pri tom se iscrpljuje. Često mogu izazvati osećaj gušenja čak i napad astme. U slučaju veće koncentracije i dugotrajnoj izloženosti mogu uticati i na povećanju krvnog pritiska, srčanog ili moždanog udara pa i prerane smrti.

Na jučerašnjem skupu konstantovano je, između ostalog, da lokalna samouprava i civilni sektor Kraljeva treba da nastupe zajedno, kod institucija na nacionalnom nivou i međunarodnih organizacija, kao i kod dela OCD, poput BOŠ-a, koje imaju kapacitete i iskustva kojima mogu doprineti unapređenju komunikacije među akterima planiranja i sprovođenja javnih politika u oblasti zaštite životne sredine a prvenstveno u sektoru zagađenja vazduha.